

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004

Julkaistu Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 2004

N:o 449—454

SISÄLLYS

N:o		Sivu
449	Laki kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	1313
450	Laki kemikaalilain 42 ja 52 §:n muuttamisesta	1314
451	Laki rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta	1316
452	Laki jätelain muuttamisesta	1318
453	Laki ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	1327
454	Tasavallan Presidentin asetus Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelä-Afrikan tasavallan välisen kauppaa, kehitystä ja yhteistyötä koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	1328

N:o 449

Laki

kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Rotterdamissa 10 päivänä syyskuuta 1998 tehdyn kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä koskevan Rotterdamin yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 19 toukokuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Hannes Manninen*

HE 25/2004
YmVM 5/2004
EV 46/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 304/2003 EY; EUVL N:o L 63/1

N:o 450

Laki**kemikaalilain 42 ja 52 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 42 § ja sen edellä oleva väliotsikko ja 52 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 42 § laeissa 1412/1992 ja 220/1995 ja 52 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 404/2002, seuraavasti:

Kemikaalin maastavienti

42 §

Maastavientiä koskeva ilmoitus

Sen, joka vie kemikaalia Euroopan talous-alueelta, on tehtävä ilmoitus ja meneteltävä muutoin siten kuin siitä säädetään vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 304/2003.

Suomen ympäristökeskus toimii 1 momentissa mainitun asetuksen 4 artiklan mukaisena nimettynä kansallisena viranomaisena. Suomen ympäristökeskus toimii lisäksi kansainvälisen kaupan kohteena olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyssä Rotterdamin yleissopimuksessa tarkoitettuna nimettynä kansallisena viranomaisena, jollei edellä mainitusta asetuksesta muuta johdu.

Sen, joka vie kemikaalia Euroopan talous-alueelta, on tehtävä ilmoitus Suomen ympä-

ristökeskukselle mainitun yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan muun kuin 1 momentissa tarkoitetun asetuksen liitteessä I mainitun kemikaalin viennistä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään mainituista kemikaaleista. Suomen ympäristökeskus välittää ilmoituksen mainitun yleissopimuksen mukaisesti vastaanottajamaan viranomaiselle. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi tarkemmin mainitun yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista seikoista, jotka koskevat ilmoituksen sisältöä, ilmoituksen käsittelyä ja sen johdosta tehtäviä muita toimia.

52 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

3) laiminlyö 42 §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o

HE 25/2004
 YmVM 5/2004
 EV 46/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 304/2003 EY; EUVL N:o L 63/1

304/2003 7, 9, 13, 14 ja 16 artiklan mukaisen velvollisuuden antaa tietoja kemikaalin viennistä, 15 artiklan mukaisen kauttakulkua koskevien tietojen luovuttamisen taikka rikoo 13 artiklassa tarkoitetun vastaanottajamaan tekemää päätöstä tai 14 artiklan mukaista vientikieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.

— — — — —
Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Hannes Manninen*

N:o 451

L a k i**rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 toukokuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on laissa 587/2001, seuraavasti:

48 luku

Ympäristörikoksista

1 §

Ympäristön turmeleminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esineen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti taikka ilman laissa edellytettyä lupaa tai lupaehtojen vastaisesti,

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää, käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta tai tuotetta taikka käyttää laitetta kemikaalilain taikka sen tai ympäristönsuojelulain (86/2000) nojalla annetun säännöksen vastaisesti tai otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2037/2000 vastaisesti

taikka jätelain (1072/1993) 60 §:n 1 momentissa mainitun säännöksen tai jätelain nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen tai kiellon vastaisesti taikka laiminlyö jätelain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa taikka

3) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä jätelain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti tai jätelain 45 §:n 1 momentissa mainitun jätteesiirtoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla taikka tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta tai vastoin 2 kohdassa mainittua otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua asetusta taikka vastoin vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 304/2003 siten,

että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön*

HE 25/2004
 YmVM 5/2004
 EV 46/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta 304/2003 EY; EUVL N:o L 63/1

turmelemisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri *Hannes Manninen*

N:o 452

L a k i**jätelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 18 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 605/1997,
muutetaan 6 §:n 1 kohta, 11 ja 27 §, 30 §:n 1 ja 2 momentti, 36 §:n otsikko, 49 §:n 1 momentti, 51 §:n 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 60 §, 68 §:n 2 momentti, 70 ja 71 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 49 §:n 1 momentti, 51 §:n 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 60 ja 70 § laissa 91/2000, 58 §:n 1 momentti ja 68 §:n 2 momentti mainitussa laissa 605/1997 ja 71 § laissa 661/1999, sekä
lisätään 10 §:ään uusi 4 momentti, lakiin uusi 3 a luku, 36 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 63/1995, uusi 3 momentti, lakiin uusi 50 b ja 50 c § sekä 57 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 605/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

6 §

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset huolehtimisvelvollisuudet

Jätehuolto on järjestettävä siten, että:
 1) jätteen haltijan on huolehdittava jätehuollon järjestämisestä, jollei jäljempänä tässä luvussa tai 3 a luvussa toisin säädetä;

6 §:ssä säädettyjä yleisiä velvollisuuksia ja turvaa jätteen haltijoille riittävän palvelutason. Jos jätteenkuljetusta ei ole järjestetty kiinteistökohtaisesti, kunnan on huolehdittava siitä, että keräyspaikat ovat kohtuullisesti saavutettavissa.

11 §

Liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen

10 §

Järjestetty jätteenkuljetus

Järjestetty jätteenkuljetus on suunniteltava ja hoidettava siten, että se osaltaan toteuttaa

Jätteen haltijan on liityttävä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Jätteen haltijan on toimitettava jätteet järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä olevaan jätteastiaan tai keräyspaikkaan lukuun ottamatta niitä jätteitä, jotka jätteen haltija tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja asianomaisten kun-

HE 152/2003
 YmVM 4/2004
 EV 39/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY (31994L0062); EYVL N:o L 365, 31.12.1994, s. 10, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (32000L0053); EYVL N:o L 269, 21.10.2000, s. 34, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY (32002L0096); EYVL N:o L 37, 13.2.2003, s. 24

nallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti hyödyntää tai käsittelee itse.

3 a luku

Tuottajavastuu

18 a §

Tuottajavastuun tavoitteet

Tuottajavastuulla tarkoitetaan 18 b §:ssä tarkoitetun tuottajan velvollisuutta huolehtia markkinoille luovuttamiensa tuotteiden ja niistä syntyvän jätteen uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämisestä sekä tästä aiheutuvista kustannuksista.

Tuottajavastuun tavoitteena on luonnonvarojen kestävä käytön sekä kestävä tuotannon ja kulutuksen periaatteiden mukaisesti:

1) tehostaa jätteen syntyvän ehkäisemistä ja tuotteiden uudelleenkäyttöä;

2) tehostaa jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen tai sen osan uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämistä;

3) vähentää kaatopaikoille sijoitettavan jätteen määrää ja haitallisuutta sekä jätteistä aiheutuvaa vaaraa tai haittaa ihmisen terveydelle tai ympäristölle.

18 b §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee seuraavia tuotteita ja tuottajia:

1) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään renkaiden tai renkailla varustettujen ajoneuvojen tai laitteiden ammattimaista valmistajaa tai maahantuojaaja taikka renkaiden pinnoittajaa;

2) sanomalehdet, aikakauslehdet, toimistopaperit ja muut niihin rinnastettavat paperituotteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään painopaperin ja muiden paperituotteiden valmistukseen käytettävän paperin ammattimaista valmistajaa ja maahantuojaaja;

3) pakkaukset ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään ammattimaista tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaaja;

4) henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut ajoneuvot ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään ajoneuvon valmistajaa tai ammattimaista maahantuojaaja taikka ammattimaista välittäjää, joka toimittaa maahan ajoneuvoja kotimaisen käyttäjän nimissä;

5) sähkö- ja elektroniikkalaitteet ja niiden tuottajat; tuottajana pidetään sähkö- ja elektroniikkalaitteen valmistajaa ja maahantuojaaja sekä sellaista myyjää, joka myy laitteita omalla tuotemerkillään; tuottajavastuu ei kuitenkaan koske laitteita, jotka on suunniteltu erityisesti sotilaalliseen käyttöön tai jotka muutoin liittyvät valtion keskeisten turvallisuusasetusten turvaamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitä 1 momentissa tarkoitetut tuotteet ovat.

18 c §

Tuottajan vastuu

Tuottaja on velvollinen edistämään 18 b §:ssä tarkoitetun tuotteen uudelleenkäyttöä sekä järjestämään jätteenä käytöstä poistettavan tuotteen tai sen osan uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon sekä vastaamaan siitä aiheutuvista kustannuksista, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tuottajan velvollisuus voi koskea tuottajan itse markkinoille luovuttamia tuotteita ja markkinoille luovutettujen tuotteiden määrään tai markkinaosuuteen nähden kohtuulliseksi katsottavaa osuutta kaikista niitä vastaavista markkinoille luovutetuista tuotteista riippumatta tuotteiden markkinoille luovuttamisen ajankohdasta.

Tuottajavastuuseen perustuvassa uudelleenkäytössä, hyödyntämisessä ja muussa jätehuollossa on noudatettava soveltuvin osin, mitä 4 §:ssä ja 6 §:n 2—11 kohdassa säädetään yleisestä huolehtimisvelvollisuudesta, 9 §:ssä jätteen kuljettamisesta ja 15 §:ssä jätteen luovuttamisesta ja vastaanottajan velvollisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden ja niistä muodostuvan jätteen synnyn ehkäisemiselle, uudelleenkäytölle, kierrätykselle ja hyödyntämiselle ase-

tettavista määrällisistä tavoitteista ja velvoitteista sekä määräajoista tavoitteiden saavuttamiselle ja velvoitteiden täyttämiseksi ja niin, että tavoitteet ja velvoitteet voivat olla materiaaleittain, tuotteittain tai tuoteryhmittäin eriytettyjä;

2) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden jätehuollolle aiheutuvan merkittävän haitan estämiseksi sekä niiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta ihmisen terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi tarvittavista toimista.

18 d §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden vastaanottoaikat

Tuottajan on huolehdittava niin kattavan vastaanottoaikkojen verkoston järjestämisestä 18 b §:ssä tarkoitetuille käytöstä poistettaville tuotteille, että tuotteen viimeisellä haltijalla on koko maassa kohtuullinen mahdollisuus luovuttaa käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

18 e §

Tuotteen merkinnät ja purkamista koskevat tiedot

Edellä 18 b §:ssä tarkoitetun ajoneuvon tuottajan on huolehdittava siitä, että tuote tai sen osat on asianmukaisesti merkitty vaarallisia aineita sisältävien osien tunnistamiseksi. Sähkö- ja elektroniikkalaitteessa on oltava tuottajan, markkinoillesaattamisajankohdan ja erilliskeräilyvelvollisuuden osoittava merkinä.

Ajoneuvon ja sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että tuotteen myyjät ja tarvittaessa muut toimijat saavat tarvittavat tiedot ja ohjeet tuotteesta, sen uudelleenkäytöstä, purkamisesta ja osien kierrätettävyydestä sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tuotteiden merkitsemisestä ja niiden purkamista koskevista tiedoista.

18 f §

Tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on toimitettava Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain ja sen nojalla annettujen tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanon valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot markkinoille toimitetuista tuotteista, käytöstä poistettujen tuotteiden kertymästä, niiden keräilystä, uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä, viennistä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuotekohtaisesti tarkemmin edellä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista.

18 g §

Tuottajayhteisö ja tuottajien muu yhteistoiminta

Tuottaja voi huolehtia 18 c §:n mukaisista ja muista tästä laista ja sen nojalla annetuista säännöksistä johtuvista velvolluuksistaan yhteistoiminnassa muiden tuottajien ja toimijoiden kanssa perustamalla oikeuskelpoisen yhteisön tai säätiön (*tuottajayhteisö*), liittymällä olemassa olevaan tuottajayhteisöön taikka sopimalla siitä olemassa olevan tuottajayhteisön kanssa. Mikäli tuottaja on liittynyt tuottajayhteisöön tai tehnyt sen kanssa sopimuksen, tuottajavastuu siirtyy tuottajalta tuottajayhteisölle, kun tuottajayhteisöä taikka liittymistä tai sopimusta koskeva ilmoitus on hyväksytty tai merkitty 50 c §:n mukaisesti tuottajatiedostoon.

Tuottajayhteisössä velvoitteet on jaettava tuottajien ja mahdollisten muiden toimijoiden kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisön tulee ottaa osakkaakseen, jäsenekseen tai sopimussuhteeseen samoilla ehdoilla kuin sen piirissä jo oleva tuottaja, sellainen uusi tuottaja, jolle markkinoiden vähäisyyden tai muun erityisen syyn vuoksi on taloudellisesti kohtuutonta yksin järjestää kattava uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto.

Tuottajayhteisön on otettava 18 a §:n 2

momentissa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tasapuolisesti huomioon kaikki taloudelliset toimijat ja heidän asianmukaiset toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla tehdessään sopimuksia uudelleenkäytön, hyödyntämisen ja muun jätehuollon käytännön järjestämisestä.

Valtioneuvosto voi päätöksellään velvoittaa tietyllä tuotealalla toimivat tuottajayhteisöt ja tuottajat yhteistoimintaan, jos se on tarpeen sellaisten rinnakkaisten uudelleenkäyttö- ja hyödyntämisyjärjestelmien poistamiseksi tai muodostumisen estämiseksi, joista on ilmeistä haittaa järjestelmien yleiselle toimivuudelle tai tuotteiden viimeisen haltijan mahdollisuudelle saada toimitettua käytöstä poistettava tuote uudelleenkäyttöön, hyödynnettäväksi tai muuhun jätehuoltoon.

Mitä 2—4 momentissa säädetään tuottajayhteisöstä, koskee vastaavasti sellaista muuta usean tuottajan yhteistoimintajärjestelyä, joka huolehtii tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta ja jolla on kyseisten tuotteiden tai tuoteryhmän osalta merkittävä markkina-asema.

18 h §

Eräiden muiden toimijoiden velvollisuudet

Edellä 18 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen renkaiden myyjän ja muun luovuttajan on otettava uusien renkaiden ostajalta vastaan käytöstä poistettavat renkaat. Velvollisuus koskee myytävään määrään nähden kohtuulliseksi katsottavaa määrää ja ostettavia rengaslajeja vastaavia käytöstä poistettavia renkaita.

Edellä 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden myyjän ja muun jakelijan on otettava ostajalta vastaan kotitaloudesta peräisin oleva, käytöstä poistettava sähkö- ja elektroniikkalaite, jonka tilalle ostetaan uusi vastaava laite, tai osoitettava ostajalle muu vastaanottopaikka.

Jäljempänä 18 k §:ssä tarkoitettujen juomien myyjän ja muun jakelijan on otettava näiden juomien ostajalta vastaan tyhjät juomapakkaukset.

Kiinteistön haltijan on järjestettävä edellä 18 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen

käytöstä poistettavien paperituotteiden keräystä varten tarvittavat tilat ja keräysvälineet asuinkiinteistölle ja sellaiselle kiinteistölle, jolla on toimistoja taikka tuotanto- tai palvelutoimintoja. Velvollisuus ei kuitenkaan koske kiinteistöjä, jotka sijaitsevat pientalo- tai haja-asutusalueella, jossa tuottaja on järjestänyt keräyksen alueellisilla vastaanotto-paikoilla tai jossa keräyksen järjestäminen aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia kerätävän paperin vähäisen määrän vuoksi.

Kunnan on toimittava siten, ettei tuottajan mahdollisuus huolehtia tässä luvussa tai sen nojalla säädetyistä velvoitteista vaarannu.

18 i §

Tuotteen viimeisen haltijan oikeudet

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettujen tuotteiden viimeisellä haltijalla on oikeus luovuttaa käytöstä poistettava tuote maksutta tuottajan järjestämään uudelleenkäyttö-, hyödyntämis- ja jätehuoltojärjestelmään. Jos tuotteesta puuttuu jätteen hyödyntämisarvon kannalta oleellisia osia, kuten moottori, korin oleelliset osat tai katalysaattori taikka siihen on lisätty uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita, romuajoneuvon luovuttajalta voidaan kuitenkin periä poistettujen osien raaka-ainearvoa vastaava maksu tai uudelleenkäytölle, hyödyntämiselle tai muulle jätehuollolle aiheutuvia lisäkustannuksia vastaava kohtuullinen maksu.

18 j §

Pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevat erityissäännökset

Pakkauksia koskeva tuottajavastuu on osittainen. Tuottajan tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että markkinoille lasketuista pakkauksista hyödynnetään keskimäärin yhteensä 61 painoprosenttia. Muilta osin pakkauksen jätteen jätehuollosta vastaa tällöin jätteen haltija sekä kiinteistön haltija ja kunta siten kuin 3 luvussa säädetään.

Pakkauksia ja pakkausjätteiden hyödyntämistä ja siihen liittyvää kustannusvastuuta koskevia velvoitteita, 18 f §:ssä tarkoitettuja

seurantatietoja ja 68 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäteneuvontaa koskevia velvoitteita ei sovelleta 18 b §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun pakkaajaan ja maahantuojaan, jonka toiminnan liikevaihto on edellisenä vuonna ollut vähemmän kuin 1 000 000 euroa.

18 k §

Eräät juomapakkaukset

Mitä tässä laissa säädetään tuottajavastuuseen perustuvasta uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta sekä tuottajasta, koskee vastaavasti virvoitusjuomaverosta annetun lain (1474/1994) 4 §:ssä ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 7 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmää sekä mainituissa laeissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajaa, pakkaajaa ja maahantuojaa.

18 l §

Romuajoneuvoja koskevat erityissäännökset

Sellaisen 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon, jota voidaan pitää 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna jätteenä (*romuajoneuvona*), viimeisen haltijan on toimitettava romuajoneuvo tuottajavastuun piiriin kuuluvaan järjestelmään kuuluvalla kerääjälle tai esikäsittelijälle. Vastaanottajan on tarkistettava viimeisen haltijan oikeus luovuttaa romuajoneuvo. Ajoneuvon viimeiselle haltijalle on tällöin annettava asianmukainen romutustodistus romuajoneuvon lopulliseksi poistamiseksi Ajoneuvohallintokeskuksen ajoneuvoliikennerekisteristä. Rekisteristä poistamisesta voidaan periä tuottajalta kohtuullinen maksu.

Rekisteristä poistamisesta ja romutustodistuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ja siitä perittävästä maksusta liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

18 m §

Sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskevat erityissäännökset

Tuottaja vastaa muun käyttäjän kuin koti-

talouden käytöstä poistaman sähkö- ja elektroniikkalaitteen hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta aiheutuvista kustannuksista, jos laite on saatettu markkinoille elokuun 13 päivän 2005 jälkeen. Tuottaja vastaa ennen mainittua päivämäärää markkinoille saatetun, käytöstä poistettavan tuotteen hyödyntämisen ja muun jätehuollon kustannuksista vain, jos käytöstä poistettava laite korvataan vastaavalla tai saman käyttötarkoituksen omaavalla laitteella. Muutoin laitteen muu käyttäjä kuin kotitalous vastaa käytöstä poistetun laitteen hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja ja tuotteen muu käyttäjä kuin kotitalous voivat sopia myös muusta kustannusten jaosta.

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan tulee asettaa vakuus, kuten kierrätysvakuutus tai suljettu pankkitili, tai kuulua asianmukaiseen rahoitusjärjestelmään sen osoittamiseksi, että elokuun 13 päivän 2005 jälkeen markkinoille saatettavien kotitalouksissa käytettävien laitteiden tulevan jätehuollon rahoitus on turvattu.

18 n §

Asetuksenantovaltuus Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää Euroopan yhteisön tuottajavastuuta koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi:

1) tässä luvussa tarkoitettujen käytöstä poistettavien tuotteiden keräystä, merkitsemistä, lajittelua, varastointia, säilyttämistä, kuljetusta, edelleen välittämistä, uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä, käsittelyä tai muuta jätehuoltoa koskevista teknisistä vaatimuksista sekä jätehuoltokustannusten ilmoittamisesta tuotteen hinnassa;

2) tuottajavastuuta koskevien säännösten soveltamisesta, jos tuotteet hankitaan ulkomailta tai viedään maasta sähköisellä tai muulla etäkaupalla.

27 §

Jätteen haltijan kustannusvastuu

Jätteen haltija tai edellinen haltija vastaa

jätteestä aiheutuvista kustannuksista, jollei tuottajavastuun osalta 3 a luvusta muuta johdu.

30 §

Kunnan jätemaksun määrääminen

Jätemaksun määräämisen yksityiskohtaiset perusteet sisältävän taksan hyväksyy kunta. Taksa tulee hyväksyä siten, että jätemaksu vastaa tarjottua palvelutasoa ja kannustaa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätteen hyödyntämiseen. Jätemaksun määrää ja panee maksuun kunnan määräämä viranomainen.

Jos taksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä, voidaan maksu määrätä taksasta poiketen tai maksu jättää perimättä ottaen huomioon erityisesti jätteen määrä, järjestetyn jätehuollon palvelutaso ja 11 §:ssä tarkoitettu jätteen omatoiminen hyödyntäminen ja käsittely.

36 §

Valtakunnalliset viranomaiset

Pirkanmaan ympäristökeskus valvoo valtakunnallisena viranomaisena tuottajia, tuottajayhteisöjä ja tuottajavastuuta koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

8 luku

Hyväksymismenettelyt

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon hyväksymistä varten ilmoitus:

1) jätteen ammattimaisesta keräämisestä ja kuljettamisesta;

2) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen ulkopuolella.

50 b §

Ilmoitus tuottajatiedostoon

Edellä 18 b §:ssä tarkoitettun tuottajan on tehtävä Pirkanmaan ympäristökeskukselle ilmoitus tuottajatiedostoon merkitsemistä varten. Vastaavasti tuottajayhteisön on tehtävä ilmoitus tuottajatiedostoon hyväksymistä varten, jolloin sen piiriin kuuluvan tuottajan ei tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta. Pirkanmaan ympäristökeskukselle on ilmoitettava myös oleellisista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta sekä tuottajayhteisön jäsenten ja sopimusosapuolten muutoksista.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot ja selvitykset tuottajasta ja toiminnasta sekä käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta, joiden perustella voidaan arvioida järjestelyjen asianmukaisuus. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan on esitettävä selvitys 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettusta vakuudesta. Tuottajayhteisöjen ilmoituksessa on lisäksi esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista ja säännöistä, joiden perusteella voidaan arvioida, täyttääkö toiminta lain 18 g §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksen sisällöstä.

Tuottajatiedostoon merkitään myös ympäristöministeriön virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n nojalla tekemät päätökset vähittäismyyntipäällysten kierrätysjärjestelmän hyväksymisestä.

50 c §

Tuottajatiedostoon merkitseminen ja hyväksyminen

Pirkanmaan ympäristökeskus merkitsee tuottajan tuottajatiedostoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajaa ei voida merkitä tiedostoon ilman selvitystä 18 m §:n 2 momentissa tarkoitettusta vakuudesta.

Tuottajayhteisö hyväksytään tuottajatiedostoon, jos ilmoitukseen liitettyjen selvitysten perusteella tai muutoin osoitetaan, että:

1) toimintaa hoidetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti;

2) tuotteiden ja niistä muodostuvien jätteiden uudelleenkäytössä, hyödyntämisessä ja muussa jätehuollossa otetaan huomioon tässä laissa tai sen nojalla säädetyt uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä koskevat tavoitteet ja muut velvoitteet;

3) tuottajayhteisö on toiminnan laajuus ja luonne huomioon ottaen riittävän vakavarainen asianmukaisten jätehuoltotoimenpiteiden varmistamiseksi taikka että se vaadittaessa asettaa riittävän vakuuden.

Tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan ilmoituksen johdosta on tehtävä päätös. Tiedostoon merkitsemisen tai hyväksymisen yhteydessä ympäristökeskus voi asettaa tarpeellisia velvoitteita tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten asettamien velvoitteiden täyttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi.

51 §

Selvilläolo- ja kirjanpitovelvollisuus

Ympäristöluvan haltijan, ongelmajätteen tuottajan, lukuun ottamatta kotitaloutta, sekä ongelmajätteen ammattimaisen kuljetuksen suorittajan ja 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun jätteen myyjän ja välittäjän on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneen, kerätyn, varastoidun tai välivarastoidun, kuljetetun, hyödynnetyn tai käsitellyn sekä myydyn tai välitetyn jätteen määrästä, lajista, laadusta ja alkuperästä, sekä toimitettaessa jäte muualle, sen syntypaikasta samoin kuin toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljetus- ja hyödyntämistavasta tai käsittelytavasta. Kirjanpitovelvollisuus koskee myös 18 b §:ssä tarkoitettua tuottajaa 18 f §:ssä tarkoitettujen tietojen osalta.

52 §

Viranomaisten tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen alueen puhdistamisvel-

volliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta. Pirkanmaan ympäristökeskuksella ja ympäristöministeriöllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista, niiden uudelleenkäytöstä sekä jätteinä käytöstä poistettavien tuotteiden ja niiden osien uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos tuottaja tai tuottajayhteisö ei ole järjestänyt tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, hyödyntämistä ja muuta jätehuoltoa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla, Pirkanmaan ympäristökeskus voi velvoittaa saattamaan toiminnan lain mukaiseksi tai peruuttaa tuottajayhteisön tuottajatiedostoon hyväksymistä koskevan päätöksensä.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka Pirkanmaan ympäristökeskus tuottajavastuuta koskevien säännösten noudattamiseksi tai Suomen ympäristökeskus jätteensiirtoasetuksen

perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

60 §

Jäterikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) rikkoo 5 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa, 6 §:n 1 momentin 6 tai 8 kohdassa, 7 §:n 4 momentissa, 17 §:n 1 momentissa, 18 c §:n 4 momentin 2 kohdassa, 18 g §:n 4 momentissa, 18 n tai 19 §:ssä, 40 §:n 3 momentissa, 50, 57 tai 73 a §:ssä tarkoitettua kieltoa taikka mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai määräystä,

2) laiminlyö 7—9 §:ssä, 12 tai 14 §:ssä, 15 §:n 1 momentissa, 18 c—18 m §:ssä, 51 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun velvollisuuden, tai

3) toteuttaa jätteen kansainvälisen siirron jätteen siirtoasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *jäterikkomuksesta* sakkoon.

Jäterikkomuksesta tuomitaan niin ikään se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 13 §:n 1 momentin nojalla annettua määräystä taikka laiminlyö 11 §:ssä, 20 §:n 1 tai 2 momentissa, 21, 49 tai 50 b §:ssä tarkoitetun velvollisuuden.

68 §

Jäteneuvonta

Jos jätehuolto on järjestetty 3 a luvussa tarkoitettun tuottajavastuun mukaisesti, tuottajan, tuottajayhteisön ja muun taloudellisen toimijan on tarvittaessa yhteistoiminnassa kunnan kanssa huolehdittava tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

70 §

Jäte- ja tuottajatiedostot

Valvontaviranomaisten on pidettävä jäte-tiedostoa ja tuottajatiedostoa niille tämän lain mukaan tehtävistä ilmoituksista sekä niiden perusteella tehdyistä päätöksistä.

71 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapidon estämättä saa tämän lain mukaisia tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle, Suomen ympäristökeskukselle tai Pirkanmaan ympäristökeskukselle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi taikka syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi muutoin salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa tulliviranomaisille jäteverolain (495/1996) sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n toimeenpanoa varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Tätä lakia sovelletaan 18 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin valtioneuvoston asetuksella säädetävistä ajankohdista lukien.

Jätelain nojalla annetut valtioneuvoston päätökset käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä (1246/1995), pakkauksista ja pakkausjätteestä (962/1997) sekä keräyspaperin talteenotosta ja hyödyntämisestä (883/1998), ovat voimassa siltä osin, kun ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa, kunnes ne on korvattu tämän lain nojalla annetuilla valtioneuvoston asetuksilla.

Lain 18 b §:ssä tarkoitettujen tuottajien ja 18 g §:ssä tarkoitettujen tuottajayhteisöjen on

tehtävä lain 50 b §:ssä edellytetty ilmoitus Pirkanmaan ympäristökeskukselle tuottajietodostoon merkitsemistä tai hyväksymistä varten kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Määräajasta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajien ja tuottajayhteisöjen osalta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Jätelain 11 §:n 2 momentin nojalla myönetyt vapautukset järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymisestä ja jätelailalla kumotun jätehuoltolain (673/1978) 14 §:n nojalla tehdyt päätökset kiinteistön jättämisestä järjestetyn jätteenkuljetuksen ulkopuolelle lakkaavat olemasta voimassa 1 päivästä tammikuuta 2006 lukien.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 453

L a k i

ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä 28 päivänä helmikuuta 1975 annetun lain (151/1975) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Siirrettävän romuajoneuvon esikäsittelystä, hyödyntämisestä tai käsittelystä ja muusta jätehuollosta on voimassa, mitä jätelaissa (1072/1993) ja sen nojalla säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

HE 152/2003
YmVM 4/2004
EV 39/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY (31994L0062); EYVL N:o L 365, 31.12.1994, s. 10, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (32000L0053); EYVL N:o L 269, 21.10.2000, s. 34, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY (32002L0096); EYVL N:o L 37, 13.2.2003, s. 24

N:o 454

Tasavallan Presidentin asetus

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelä-Afrikan tasavallan välisen kauppaa, kehitystä ja yhteistyötä koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Pretoriassa 11 päivänä lokakuuta 1999 Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Etelä-Afrikan tasavallan välillä tehty kauppa, kehitystä ja yhteistyötä koskeva sopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 19 päivänä maaliskuuta 2002 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 31 päivänä toukokuuta 2002 ja jota koskeva hyväksymiskirja on talletettu Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön huostaan 5 päivänä heinäkuuta 2002, on voimassa 1 päivästä toukokuuta 2004 niin kuin siitä on sovittu.

tehdyn kauppaa, kehitystä ja yhteistyötä koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 31 päivänä toukokuuta 2002 annettu, myös Ahvenanmaan maakuntapäivien osaltaan hyväksymä laki (452/2002) tulee voimaan 9 päivänä kesäkuuta 2004.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

2 §

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä sekä Etelä-Afrikan tasavallan välillä

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 9 päivänä kesäkuuta 2004.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

(Sopimusteksti on julkaistu Suomen säädöskokoelman sopimussarjan n:ossa 68/2004)

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 449—454, 2 arkkia